

көн кадагында

бәйге-2013

Мәжит Салихов: «Жир эшкәртелергә һәм уңыш бирергә тиеш»

Татарстанда авыл хуҗалыгына елдан-ел ныграк игътибар бирелә, әлеге тармак иң приоритетлы юнәлешләрнең берсе булып санала. Бу, үз чиратында жир белән бәйлә мәсьәләләрне беренче чиратта хәл итү таләбен куя.

Төрле сәбәпләр белән файдаланылмаучы җирләр проблемасы - арадан иң мөһиме. Бу уңайдан, «Жир эшкәртелергә һәм уңыш бирергә тиеш», - дип үзенең катгый позициясен белдерә район башлыгы Мәжит Салихов. 20 май көнне райондагы ситуация белән танышу, Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек идарәсе җитәкчесе Извил Габдрәкыйпов, Жир һәм милек мөнәсәбәтләре палатасы рәисе Рәфыйк Сафин, район башлыгы киңәшчесе Фәрит Миннебаев составындагы комиссия белән берлектә Мәжит Хәҗипович иң проблемалы куст булып саналган Иске Михайловка авылы тирә-ягындагы җирләргә рейд ясады. Басу-кырларның торышы белән танышу Әлмәт-Сарман юлы тирәсеннән башланды. Күпчеллек үлән басуларның көлем-кебек сары тузгана белән каплануы, чүп үләннәренә каршы эшнәң тиешенчә алып барылмаганылыгы - борчылырлык сәбәп. Районда мондый кырлар исә шактый! Рейд вакытында эшкәртелмичә, чөчөлмичә калган җирләрнең дә байтак булуы ачыкланды. Район башлыгы билгеләп узганча, Иске Михайловка кустында проблемалар

аеруча күп. Рәсми документлар буенча, бу территориядә җирләрдә 23 фермер һәм җаваплылыгы чикләнгән җәмгыять исәпләнә. Арадан иң зурсы «Иске Михайловка» ЖЧЖ, аның җитәкчесе Альбина Фәттахова. Хуҗалык карамагында 2000 гектардан артык авыл хуҗалыгы җире исәпләнә, 218 пайның хуҗасы белән килешүләр төзелгән. Аларга 5 центнер күләмдә бөртөкләк культура бирелә, язын бакчалары сөрелә. Рәис Сафиуллин әлеге территориядә озак еллар эшли, 1000 гектардан артык җирдә уңышлы гына эшчәнлек алып бара. Фермерлык хуҗалыгын күптән түгел генә оештырып җирбәргән Тигран Татевосяның басуларына да сүз әйтерлек түгел. Күпчеллек үлән җирләрнең озак еллардан бирле яңартылмавы, тузгана белән капланган басулар, эшкәртү процессында сыйфат җитмәүләренң нәтиҗәсенең хас җитешсезлекләр булса да, җиргә хуҗачыл караш сизелә. Күп көнә майданнарда иртә культуралар тишеләп чыккан, карабодай, кукурузга чөчүлекләр өзерләнә.

Биредә файдаланылмайча ятучы участюкларның күпчелеге фермерлар карамагында булып чыкты. Алар җирне алу белән генә түгел, эшкәртүгә, чөчүгә дә тиеш икәнлекләрен онытканнар күрәсәң. Якин арада район башлыгы кушуы буенча, мондый басуларның картасы төзәлчәк һәм катгый чаралар күрәлчәк.

- Районда 90 меңнән артык чөчүлек майданы

исәпләнә, кызганычка каршы, шуның бер өлеше тиешенчә эшкәртелми дә, чөчөлми дә, - диде Мәжит Хәҗипович мәсьәләгә анализ ясап. «Без бүген Иске Михайловка кустында булдык, хуҗалар да, проблемалар да, фикерләр дә төрләр. Шуңа күрә дә, безнең максат әлеге мәсьәләләргә төрлөп керту, җирне чын хуҗаларга тапшыру. Службаларга бурычлар куелды, документ нигездә җирнең хуҗалары булып саналсалар да, файдаланылмыйча, ташландык хәлгә килгән участюкларны ул кешеләрдән алу, эшләргә теләге, мөмкинлеге булганнарга бирүне беренче планга куячакбыз. Мәсьәләне хәл итү җиңел булмагач, без аны беләбез, суд юлларын да үтәргә туры килер, ләкин шунсыз булмый, җирне ташландык хәлгә җиткерүчеләргә хөкүм нигез табылып, - диде ул.

Иске Михайловка кусты буенча җирләр беренче көннәрдән үк дәрәҗә бүленмәгән. Басуның очында бер, ахырында икенче хуҗа. Альбина Фәттахованың җирләре, мәсәлән, зур булмаган майданнарда, төрлө урыннарда бүленгән. Техниканы басудан-басуга күчүгә дәрәҗәләр тудыра. Район башлыгы шул территориядә эшләүчеләр белән берлектә әлеге җирләрнең бүленеше киредән карала-чагын әйтте.

Файдаланылмаучы җирләрне тикшерү давам итәчәк, район буенча мондый мониторингны кыска срокларда төмамлау күздә тотыла.

Фәрдия ХӘСӘНОВА

Һәрбер һөнәр мактауга лаек

Һәрбер һөнәр мактауга лаек, чөнки һәр эшнәң үз авырлыгы, нечкәлекләре бар. Арада авыл хуҗалыгы белән бәйләләр аеруча зур көч, тырышлык таләп итә. Шуңа күрә дә, авыл хуҗалыгы әле һаман зур игътибар, камилләштерүгә таләп итүче тармак булып кала. Авыл хуҗалыгы продукциясен җитештерүдә төп көч булып торучы сыер савучы, терлек караучы һәм башка хезмәткәрләрнең һөнәри осталыкларын арттыру, әлеге хезмәтне пропагандалау, иң яхшы эшчеләрне ачыклау максатыннан Әлмәт районы авыл хуҗалыгы идарәсе һәр ел саен төрлө ярышлар оештыра.

Ел да үткөреләп матур традициягә өверелгән сыер савучылар ярышы быел да олы бәйрәмгә өверелде. Ярышлар «Урсала» җәмгыятегә җөйге лагерендә узды. Табиғатнең матур бер почмагында, тау итәге ерактан караганда Сабантуй майданын хәтерләтә: аланда район мәдәният йорты хезмәткәрләре көчә белән өзерләнгән концерт бара, аш-суның да төмле исе таралган, беркадәр дулкынлану белән ак халатлы сыер савучылар өрлө-бирлө йөрәнә.

игенчелек буенча башкарылган эшләргә йомгак ясайбыз, - диде ул үзенең тәбрикләү сүзендә. Узган елны, язгы чөчү эшләрен яхшы күрсәткечләр белән төмамлауларын асыз-кылап, хезмәтләре өчен рәхмәт әйтте.

- Мондый бәйгеләр тәҗрибә уртаклашу, савым операторлары, технологларның эш осталыкларын арттыру чарасы булып тора, эшчеләрнең абруен күтәрә. Бүгенгә көндә хуҗалыкларда җитештерелгән продукция, керемнең уртача 70 проценты нөкә менә аларның алтын куллары аша табыла. Шуңа да, без аларга ярдәм итеп торырга тиешбез. Әлеге сораулардан муниципалитет та читтә калмый, «Татнефть» ААҖ авыл хезмәткәрләренә һәрвакыт булышлык күрсәтә, - дип билгеләп үтте район башлыгы.

Сыер савучы һәм мөгезләр эре терлек җитештерү технологияләренең һөнәри осталык ярышларында 38 кеше катнашты. Алар арасында яшьләр һәм укучылар да бар иде.

Бәйгенең шартлары буенча, савымчылар берничә этапта көч сы-

үзләштерелүгә тикшерелде.

Савымчылар ярышында укучыларның катнашуы да әйтеп узган идея инде. «Васильевское» хуҗалыгынан Бусләев Дмитрий, «Чишмә» дән Алина Умарова, «Кичүчәт» - тан Рәмилә Бәдретдинованы профессиональ савымчылар рәтенә кертергә була, теорияне дә, эшнә дә бик яхшы беләләр. Жюри әгъзалары нәтиҗә ясаганчы, савымчылар үзара аралашып, көянтә-чиләк белән сүтәшү, җептән әйбер кисү кебек уеннарда катнашып вакытларын бик күңелле уздырдылар.

Нияят, өч сәгатькә сүз-ылган ярышлар төмам. Майдан уртасында кабаттан җиңүчеләр.

Тәбрикләү тантанасы Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек идарәсе җитәкчесе Извил Габдрәкыйповның 2012 нче ел давамында сыер савучыларга нәтиҗәләргә ирешкән терлекчеләргә, савымчыларга Әлмәт муниципаль районы башкарма комитетының Рәхмәт хатлары һәм акалата премияләре тапшыруы белән давам итте.

Савымчылар арасында узган ярыш нәтиҗәләре буенча былгы ярышларда 1 нче урынга «Урсала» җәмгыятеннән Вален-

Бәйрәм башланганын озак көтәргә туры килмәде. Нөкә сәгәт унда Әлмәт муниципаль районы башлыгы М.Х.Салихов танта-налы рәвештә һөнәри осталык бәйгесен ачып җибәрде.

- Хөрмәтле авыл хуҗалыгы хезмәткәрләре! Без һәр ел саен бу бәйрәмне үткәргә җыелабыз, ел давамында терлекчелек,

наштылар. Иң башлап тизлеккә сөт саву аппаратын сүтеп җыйдылар. Мөлаем гына апалар, яшь кызларның күз ияремсез тизлек һәм зур осталык белән аппаратын сүтеп ташлап яңадан җыюларын бөтен халык кызыксынып күзәттә. Өченче турда аппарат белән эшләү тизлеге, савым технологиясенә

тина Мотыйгуллина лаек булды. Икенче урынны «Чулпан» хуҗалыгынан Лениза Мостафина һәм «Токарликов»тан Татьяна Климина яулады. Өченче урынга «Аппак»тан - Галина Фәдеева, «Чагылтау»дан Тахира Мостафина, «Актау»дан Лилия Минна-жева чыкты.

Фәрдия ХӘСӘНОВА